

İÇİNDEKİLER

Önsöz	
1 Köprüden Görünüm	17
<i>Tarih ve Topografya.Yedi Tepe.</i>	
2 Galata Köprüsü'nden Ayasofya'ya	33
<i>Yeni Cami. Mısır Çarşısı. Cağaloğlu Hamamı.</i>	
3 Ayasofya	51
<i>Kilise ve cami halinde bina; tarihi, mimarisi ve mozaikler.</i>	
4 Topkapı Sarayı	79
<i>Sultanların azametli sarayı.</i>	
5 Sarayın dış bahçelerinde	101
<i>Aya İrini Kilisesi. Arkeoloji Müzesi. Çinili Köşk.</i>	
6 Sultan Ahmet Camii çevresi.	123
<i>Sultan I. Ahmet Camii. Hipodrom. Sokollu Mehmet Paşa Camii. Küçük Ayasofya Camii. Mozaik Müzesi</i>	
7 Ayasofya'dan Beyazıt Meydanı'na	147
<i>Yerebatan Sarnıcı. Binbirdirek Sarnıcı. Çemberlitaş Sütunu. Sultan II. Beyazıt Camii-Külliyesi.</i>	
8 Pazarlar ve Çarşılar	167
<i>Kapalıçarşı. Nuruosmaniye Camii. Mahmut Paşa Camii ve Hamamı. Eski Türk Hanları. Rüstem Paşa Camii.</i>	
9 Beyazıt ve Şehzadebaşı çevresi	189
<i>Ragıp Paşa Kütüphanesi. Bodrum Camii. Laleli Camii. Şehzade Camii ve Türbeler. Atıf Efendi Kütüphanesi. Aziz Theodoros Kilisesi. Kalenderhane Camii</i>	
10 Süleymaniye	211
<i>Süleymaniye Külliyesi.</i>	
11 Galata Köprüsü'nden Şehzadebaşı'na	223
<i>Pantokrator Kilisesi (Zeyrek Camii). Pantepoptes Manastırı Kilisesi (Eski İmaret Camii). Gazanfer Ağa Medresesi (Karikatür Müzesi). Bozdoğan Kemerli.</i>	
12 Fatih Camii çevresi	239
<i>Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi. Kıztaşı. Fatih Camii ve Külliyesi. Fenari İsa Camii (Konstantinos Lips Kilisesi).</i>	
13 Beşinci ve Altıncı Tepeler	263
<i>Nişancı Mehmet Paşa Camii. Aetios Sarnıcı. Fethiye Camii (Pammakaristos Kilisesi). Sultan Sarnıcı (Aspar Sarnıcı). Yavuz Selim Camii.</i>	
14 Kariye Camii	281
<i>Khora Mesih Kilisesi; Mozaikler ve Freskler.</i>	

15	Haliç Boyunca	305
	<i>Gül Camii (Azize Theodosia Kilisesi). Yunan Ortodoks Patrikhanesi. Kanlı Kilise (Moğolları Azize Meryem Kilisesi). Aziz Markos ve Petros Kilisesi. İvaz Efendi Camii. Blahernai Saray Kalıntıları.</i>	
16	Yedinci Tepe	327
	<i>Cerrah Paşa Camii. Haseki Hürrem Külliyesi. Davut Paşa Camii. Hekimoğlu Ali Paşa Camii. Ramazan Efendi Camii (Hoca Hüseyin Camii). Ayios Andreas Manastırı Kilisesi. (Koca Mustafa Paşa Camii). İmrahor Camii (Studios Manastırı).</i>	
17	Kara Surları Boyunca	349
	<i>Theodosios Surları. Yedikule. Kara Ahmet Paşa Camii Mihrimah Sultan Camii. Takkeci İbrahim Ağa Camii. Tekfur Sarayı. Manuel Komnenos Suru. Herakleios ve Leon Suru.</i>	
18	Haliç'ten Yukarı Eyüp'e	373
	<i>Piyale Paşa Camii. Eyüp Sultan Camii Eyüp Sultan Türbesi. Zal Mahmud Paşa Camii.</i>	
19	Üsküdar ve Adalar	385
	<i>İskele Camii. Şemsi Paşa Camii. Atik Valide Camii Külliyesi. Çinili Camii. Kız Kulesi. Adalar.</i>	
20	Pera ve Galata	405
	<i>Avrupa Sefarethaneleri ve Kiliseler. Galata Kulesi. Arap Camii (Aziz Pavlus ve Dominik Kilisesi). Azapkapı Camii. Galata Bedesteni (Fatih Çarşısı). Kurşunlu Hanı (Rüstem Paşa Hanı).</i>	
21	Boğaz, Avrupa Kıyısı, Karaköy'den Dolmabahçe'ye	423
	<i>Kemankeş Mustafa Paşa Camii. Kılıç Ali Paşa Camii. Tophane. Fındıklı Camii (Molla Çelebi Camii). Dolmabahçe Sarayı.</i>	
22	Boğaziçi	437
	<i>Boğaziçi, Tarihi ve Mitolojisi. Boğaziçi Köyleri ve Camileri. Yalılar. Saraylar ve Hisarlar. Belgrad Ormanları ve Su Kemerleri. Boğaz'ın Yukarı.</i>	
23	Son Tur	471
	Ekler	473
	Bizans İmparatorları	473
	Osmanlı Sultanları	476
	Bizans Mimari Formları üzerine Notlar	477
	Osmanlı Mimari Formları üzerine Notlar	481
	Mimar Sinan'ın İstanbul'daki Mevcut Eserleri	487
	Eser İndeksi	

Güncellenmiş Basıma Önsöz

Bu kitap Strolling Through Istanbul'un 1972'deki ilk basımından bu yana tamamen gözden geçirilmiş ve güncellenmiş ilk basımı. Bu zaman zarfında kitabın kıdemli yazarı Hilary Sumner-Boyd aramızdan ayrıldı ve böylece ben, onun bilimsellik standartlarını korumaya çalışarak, kitabımızı gözden geçirme ve güncelleme sorumluluğunu üstlendim.

Bu kitap yazıldığından bu yana İstanbul çok değişti. O zamanlar nüfusu iki milyonun biraz üstündeydi ve şimdi, bazı tahminlere göre, on iki milyonu aştı, Anadolu'dan gelen göçü emebilmek için yirmi beş belediyenin eklenmesiyle, 1972'dekinin dört katı bir alana yayıldı. Hem şehrin içinde hem dışında otoyollar inşa edildi, şu anda Boğaz'ı bağlayan iki köprü var, Asya ve Avrupa kıyısındaki yerleşim yerleri, tüm Boğaz'ı kapladı, Karadeniz ve Marmara boyunca yayıldı, artık Trakya tepelerinde iş merkezlerinin gökdelenleri, bir zamanların orman ve kırık arazilerinde her gün yeni bir uydu-kent yükseliyor.

Ama bu büyüme fırtınası şehrin tarihi kalbine dokunmadı, kuzeyde Haliç, güneyde Marmara ve karada Theodosios surları ile çevrelenmiş olan yedi tepeli yarımada, bu kitabı revize ederken gördüğüm kadarıyla, turistler tarafından en çok ziyaret edilen bölge olmasına rağmen, buradaki yollar trafiğe kapatılmış, kaldırımlarda yaya kalabalığı var. Eski şehirde yeniden dolaşmaya başladığımda en kalabalık yerlerde bile hâlâ 1960 sonbaharında geldiğim o büyüleyici şehir, kalabalık caddelerden eski bir camiye ya da medrese avlusuna girdiğimde, yine ilk hatıralarımdaki İstanbul karşıma çıktı. Bu nedenle güzergâhları değiştirmedim, ancak ilk basımdan bu yana olan değişiklikleri yansıtabilmek için anıtların ve müzelerin anlatımında güncelleme yaptım. Yol üstünde, geçip gidenleri, kaybolanları da belirttim, örneğin bir zamanlar Beşinci Tepe'deki Roma rezervinde gelişen köy, şimdi ağaç tepelerinin, bacaların ve minarelerin çevredeki caddelerle aynı seviyede kaldığı Beşinci Tepe, belki de sultanlara vermek için tavuskuşu yetiştiren adamın bulunduğu yer. Şimdi bütün bunları elinde bu rehberle şehri dolaşacaklara uzatıyorum, İstanbul'un hafızasında yaşayan pek çok diğer anıyla beraber.

J. F

Boğaziçi Üniversitesi, Mart 2009